

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Slovenského pozemkového fondu** so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, *zastúpeného Mgr. P., advokátom so sídlom v B, L.*, proti žalovanému **Katastrálnemu úradu v Bratislave** so sídlom v Bratislave, Pekná cesta 15, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 96/05-BP zo dňa 19.1.2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 127/06-77 zo dňa 10.2.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 127/06-77 zo dňa 10.2.2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 96/05-BP zo dňa 19.1.2006, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Správy katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, pracovisko Hrobákova 42, Bratislava 5, č. k.: O-1-9-2/05-roep.Rus zo dňa 6.10.2005, ktorým v súlade s ustanovením § 7 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“) námietke Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy proti výpisu z návrhu registra obnovenej evidencie pozemkov v katastrálnom území R. v časti týkajúcej sa parciel, vedených na pozemnoknižnej vložke č. X. k. ú. R., vyhovela a opravila register obnovenej evidencie pozemkov tak, že pri parcelách UO č. X. (PK vložka č. X.) zrušila zápis v časti vlastník: Š. (SPF) vo vlastníckom podiele 1/2, Š. (rodená G.) (SPF) vo vlastníckom podiele 1/2, v časti titul nadobudnutia: Výmer č. 7614/obl.-1949, a zapísala v časti vlastník: Hlavné

mesto Slovenskej republiky Bratislava vo vlastníckom podiele 1/1 a v časti titul nadobudnutia: PK vložka č. 1023-B5 a zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že postup podľa § 12 ods. 1 písm. b/ zákona č. 180/1995 Z. z. je špeciálnym správnym konaním v rámci konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim. V danom prípade boli predmetom konania na zostavenie registra obnovenej evidencie pozemkov parcely určeného operátu, ktoré neboli vpísané na liste vlastníctva, ale v PK vložke č. X. k. ú. R.. Uviedol, že zo spisu vyplynulo, že vlastnícke právo k predmetným parcelám určeného operátu na PK vložke č. X. k. ú. R. je zapísané na československý štát v správe Okresného národného výboru (ďalej len „ONV“) Bratislava-vidiek, odboru pôdohospodárskej rady, v podiele 1/1, a to na základe výkupu od vlastníka M. s manželkou M. a následného pridelenia rozhodnutím zo dňa 26.4.1960 ONV Bratislava-okolie, odboru pôdohospodárstva, do vlastníctva československého štátu v správe odboru pôdohospodárskej rady ONV Bratislava-okolie, pričom z ďalších dokladov obsiahnutých v spise vyplýva, že výmer č. 7614/obl.-1949 bol vydaný Oblasťou osídľovacou úradovňou. Krajský súd mal za to, že z rozhodnutia ONV Bratislava-okolie zo dňa 26.4.1960 vyplýva, že tento postupoval podľa prílohy D vládneho nariadenia č. 122/1951 Sb. a § 6 ods. 1 písm. e) nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. SNR, tak, že nehnuteľnosti z dôvodov verejného záujmu prideliť do vlastníctva československého štátu v správe odboru pôdohospodárskej rady ONV Bratislava-okolie. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že v systéme hospodárskeho práva resp. podľa ustanovení vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 119/1988 Zb. o hospodárení s národným majetkom (s účinnosťou od 1.7.1988) subjektivitu štátneho pozemkového vlastníctva vyjadroval zápis v evidencii nehnuteľnosti, kde popri zázname o vlastníctve československého štátu sa zapísal aj správca tohto majetku, t. j. príslušný ONV, ktorému patrilo právo hospodárenia. Krajský súd uzavrel, že zo spisu vyplynulo, že boli splnené obidva predpoklady na prechod vlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaným na PK vložke č. 1023, k.ú. R., na Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, a to podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb.. Krajský súd mal preto za to, že postup žalovaného i napadnuté rozhodnutie boli v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. f/, nakoľko podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne vec po právnej stránke posúdil, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu

v Bratislave zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca zopakoval svoj právny názor prezentovaný v žalobe, že pozemky, o vlastníctvo ktorých išlo v správnom konaní, nemohli podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. prejsť do vlastníctva Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Poukázal na to, že k 24.11.1990, t.j. dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. upravoval právo hospodárenia s národným majetkom Hospodársky zákonník a vykonávacia vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 119/1988 Zb. Konštatoval, že vykonávacia vyhláška alebo osobitné predpisy mohli ustanoviť, že právo hospodárenia s národným majetkom, v konkrétnom prípade s poľnohospodárskymi pozemkami, môže patriť aj takej organizácii, ktorá nie je poverená úlohami, na plnenie ktorých tento majetok slúži. Ak ale nebolo takejto výslovnej úpravy, právo hospodárenia s národným majetkom mohlo patriť len organizácii, ktorá bola poverená úlohami, na plnenie ktorých bol majetok určený. Žalobca namietal, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebolo preukázané, že by národný výbor nadobudol právo hospodárenia z niektorého dôvodu uvedeného v ustanovení § 8 ods. 2 alebo § 10 ods. 2 citovanej vykonávacej vyhlášky. Mal za to, že ak sa nedá preukázať, že právo hospodárenia k 24.11.1990 vykonávala štátna organizácia, ktorej predmetom činnosti bola poľnohospodárska výroba, potom platí ustanovenie § 65 ods. 3 Hospodárskeho zákonníka, podľa ktorého pozemky dočasne spravoval ONV. Žalobca vyjadril názor, že vzhľadom na skutočnosť, že zo spisu správneho orgánu nevyplýva, že by niekedy došlo k postupu podľa § 1 v spojení s § 3 vyhlášky č. 158/1959 Ú.v. (teda zistenie nehnuteľného majetku a jeho pozemnoknižné usporiadanie s odvolaním sa na uvedenú vyhlášku) a ani že by národný výbor vykonával právo hospodárenia (v zmysle § 65 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka) k pozemkom, ktoré sú predmetom tohto konania, mohlo ísť v prípade sporných pozemkov iba o dočasnú správu. Podľa názoru žalobcu však dočasná správa nezakladá prechod z vlastníctva štátu do vlastníctva obce k nehnuteľnostiam v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí.

Žalovaný správny orgán sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd z predloženého spisu súdu prvého stupňa, súčasť ktorého tvoril administratívny spis v danej veci zistil, že Správa katastra pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu, pracovisko Bratislava V rozhodnutím č. k.: O-1-9-2/05-roep.Rus zo dňa 6.10.2005 námietke Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy proti výpisu z návrhu registra obnovenej

evidencie pozemkov v katastrálnom území R. v časti týkajúcej sa parcel, vedených na pozemnoknižnej vložke č. X. k. ú. R., vyhovela a opravila register obnovenej evidencie pozemkov tak, že pri parcelách UO č. X. (PK vložka č. X.) zrušila zápis v časti vlastník: Š. (SPF) vo vlastníckom podiele $\frac{1}{2}$, Š. (rodená G.) (SPF) vo vlastníckom podiele $\frac{1}{2}$, v časti titul nadobudnutia: Výmer č. 7614/obl.-1949, a zapísala v časti vlastník: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava vo vlastníckom podiele 1/1 a v časti titul nadobudnutia: PK vložka č. 1023-B5 a zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Žalovaný správny orgán preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu podané proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa a toto potvrdil.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou (§ 249 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250 ods. 1 až 4 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Ak sa rozhodnutím a postupom správneho orgánu cítia na svojich právach ukrátené viaceré osoby, môžu podať spoločnú žalobu. Účastníkmi konania sú tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie súdu (§ 91 ods. 2).

Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, zistil, že správne orgány oboch stupňov rozhodovali v danom prípade o námietkach Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktoré bolo účastníkom

správneho konania, v ktorom žalovaný správny orgán rozhodol preskúmaným rozhodnutím.

Vôľou zákonodarcu novelizáciou právnej normy ustanovenej v § 250 ods. 1 O.s.p., zákonom č. 384/2008 Z. z. účinného od 15.10.2008 bolo v preskúmaťom konaní súdu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnicstvo zabezpečiť ochranu účastníkovi správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté tak, že týchto účastníkov priberie do konania aj bez návrhu.

Zo spisového materiálu krajského súdu však nevyplýva, že po účinnosti zákona č. 384/2008 Z. z. dňom 15.10.2008, ktorým bolo okrem ďalších novelizované ustanovenie § 250 ods. 1 O.s.p., by súd prvého stupňa pribral do konania ako účastníka konania Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu a následne s ním konal ako s účastníkom konania a doručil mu rozsudok vo veci samej.

Podľa názoru odvolacieho súdu z uvedeného dôvodu sa súd prvého stupňa dopustil v konaní takého procesného pochybenia, ktoré by mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia v preskúmaťom konaní, keďže svojím postupom odňal právo na súdny proces účastníkovi, ktorý bol účastníkom správneho konania a ktorému právo byť účastníkom preskúmaťacieho konania súdu zaručuje právna norma ustanovená v § 250 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z. z..

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p..

Odvolací súd vzhľadom na uvedené procesné pochybenie súdu prvého stupňa sa vecou samou nezaoberal. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude predovšetkým rozhodnúť o pribratí do predmetného preskúmaťacieho konania Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu ako účastníka konania v zmysle § 250 ods. 1 O.s.p., konať s ním ako s účastníkom konania a po rozhodnutí vo veci samej mu doručiť konečné rozhodnutie vo veci.

V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 19. mája 2010

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth